

?

Mietteisä istuin alla omenapuiden,
yksinään iltaani vietin.
Enpä iloita voi enää lailla muiden,
vaan kaihoi syitä mietin. —
Joka kerta kun niin teen —
saa silmiini kyynelveen
tuo muistojen summa suuri.

Muistan kotini pienen kupeella
kummun,
kun lapsuuttain mietin milloin.
Muistan äitini hennon ja —
"isomummun" —
niin häntä nimitin silloin.
Leikkisä kului aika,
elo oli kuin taikaa.
Ne ajat elän muistoissa jälleen.

Pois lapsuus tuo kului, tuli huolet
ja vaivat
kun tosi elämä alkoi. —
Pois purjehti satujen kultaiset laivat
miksi kotoaltoa hehkoi.
Alkoi aika orjatyön.
Pitkän ilottoman yön,
jolla näkynyt päätti ei määrää.

Vetohihnojen räikeä, koneiden jymy
nyt duettolauluaan lauloi.
Huulilta poikasen pois katosi hymy—
niin harvoin hän enää nauroi.
Raatoi hammaista purren,
hiljaisuudessa surren. —
Vaun kostaan tämän kaiken hän vannoi

Hän lailla nuorten ol' joskus "irti
maasta"
veri kun kuumana riehui. —
Yhä usamin sitten peritty saasta
pojan valtimoissa kiehuu.
Nyt orjana himojen
läp' iltojen monien
juoden määsäten aikaansa viettää.

Tok' ollessaan joskus "itsensä herra"
työnorjain vapaudesta laulaa.
Onpa tarmoa jäänyt vielä senverran,
että sielunsa itkiessä vain nauraa.
Tää on tarina miehen,
mi lukijalle pienen
kuvan omasta elostaan antoi.
Felix Hysrke.

Sodoman ja Gomoran hävitys

Suom. H. L.

O, kauhea oli se yö, kun laajan Sodoman päälle tulta ja tulikiveä satoi. Sillä kaikki se mitä silloin siellä kukoisti, ei koskaan enään kukoista, sillä vihan tuli hävitti kaikki. Hävityksen keskio oli kulunut. Kuolema oli jo kerännyt satonsa. Mutta aurinko, joka jo nousi korkealle ja paistoi kirkkaana, ei heittänyt säteitään Sodoman yli, vaan se oli auringon ja pimeä. Tuolla lepää lasmainen kuoleman järvi, ikäänkuin irvikuvana siitä, mitä se ennen oli. Villi lintu lentää kauas pois entisen pesäpuunsa tyköä, joka kärvistyneitä oksiaan kuin käsivarsia ilmaan levittää.

Siellä kaupungissa oli viinimalja kirkkaasti kimallanut. Ilo piti riemupitojaan siellä. Mutta sen hirmuisen yön perästä ei siellä kukaan onnellisena nukkunut yllyksyydessä. Altarilla oli kukkaseppeleet tuoksuen morsianta odotelleet, jossa sulhanen myös jo seisoi. Mutta kosto säälimätön ympärillä hengitti ja kuolema tervehti heitä pyhästä.

Mutta viinimalja on nyt tyhjä, sen valhet on lyöty rikki. Se huuli, jonka tähden se vaahotosi on kylmä: Sillä Gomoran päällä lentää kuolema punaisiin siivien ja Sodoma on kääritty sen viitta.

Se morsian nyt on vihitty ja sulhasena oli kuolema, kylmä

Nuorten Osasto

koston ja haudan harmaan kätensä kanssa, jonka tyyny on tuhkaa ja lieju-puku verhoon. Sen vihan tuli soittaa häämarsiä.

Likellä tuota kylmää, kolkkoa merta on maa, jonka hedelmät tuhaksi on muuttunut. Ei yhtään kukkaa kukoista, eikä yhtään puuta kasva siellä missä vihan tuli poltti kaupungit.

Onnettomille

Kirj. J. C.

Jotkut ihmiset näyttävät olevan onnellisimpia kuvitellessaan olevansa onnettomimpia ihmisiä koko maailmassa, koskapa he itsepintaisesti ja minikään muun tunteen antamatta hallita itseään, sulkeutuvat itseensä, hellivät surujaan kuni hellitunteisin äiti pienokaistaan, levittäen synkkämielisyyttä ja välinpitämättömyyttä kaikkialla ympäristössään. Sanoin, "kuvitellessaan" ja tämän väitteen tuen sillä, että onnettomuutta, murhetta ei oikeastaan ole olemassaakaan, ei ainakaan yksilöllistä.

Luonnosta opimme, että olemme pisara äärettömästä samankaltaisesta toimintaan tarkoitettu voimasta. Vainomme sanoo, että ollessamme luomakunnan korkein olento, omistessamme siinä ilmenevän intelligentin sen korkeimmassa muodossa, täytyy meille olettaa voitavan myöskin asettaa suhteelliset vaatimuksetkin, meidän täytyy antaa luonnolle takaisin jotain antamistaan kyyristä. Meissä löytyvä energia, kyky, on käytettävä hyvään, täydellisyyteen pyrkivään, epäitekkäiseen toimintaan.

Kun me siis tiedämme, ettemme ole kokoonpantuja mistään erikoisaineesta, vaan että koko ihmiskunnan erikylöt ovat samoista perusaineista kokoonpantuja, niin me huomaamme olevamme luonnon kautta sukua toisillemme, huomaamme olevamme veljiä ja sisaroja luonnon suuressa yhteisperheessä ja tämän väitteen perusteella ei meillä voi olla mitään erotettua yksilöllisyyttä, meidän toimintamme ei saa olla mitään itsekästä, vain omaan itseemme tai rajoittamaamme piiriin tarkoitettua — vaan sen tulee olla koko ihmiskunnan hyvinvointia käsittelevä toimintaa. Ei siis kellekään meistä voi olla mitään erikoista, ei suruja eikä iloa. Rajaton suru tai ilo eivät ole luonnollisia, vaan ovat kumpikin äärimmäisen itsekkyden synnyttämiä. Ihmiset ovat vieraantuneet luonnollisesta suhteestaan toisiinsa, he ovat kehittäneet itsensä itenäisyysvaastaiselle käsityskannalle, siksi on heillä erityiset surunsa ja ilonsa.

Ei voi olla raukkamaisempaa tekoa normaalijärkiseltä ihmiseltä, kuin itsemurha; ja tämä teko on mahdollista ainoastaan mahdollisimman kauas luonnonlaeista eksyneelle ihmiselle. Henkilö, joka ajattelee itsemurhaa, minkä onnettomuuden vaikuttavaa hyvänsä, on itsekään yksilöllisen ajatuskannan huipulla, hän ei nim. näe muita kuin oman itsensä pyrkimyksineen, oikeuksineen, pettymyksineen ja onnettomuuskineen. Hän on luopio, jolle tuhansien kansainhämisten kärsimyksien eivät merkitse mitään hänen omien pettymystensä rinnalla. Hän tahtoo itsepintaisesti pysyä elämänsä surullisissa tapahtumissa yhtä uskollisena kuin luostariin sulkeutunut nanna rukoussauhassaan. Hän ei koeta saada selville perussyitä onnettomuuksilleen, hän unohtaa, että hän ei ole ainoa, joka kärsii, vaan että miljoonat ihmiset ovat voineet kulkea samojen koetusten läpi. Hän ei suinkaan ajattele, että yhteiskunta, jossa ei sen kaikille ja jokaiselle jä-

senelle riitä onnea, ei voi olla mitenkään mallikelpoinen, ja vielä, hän ei muista, että juuri hänen tulee kaikella tarmolla toimia sen yhteiskuntajärjestelmän kukistamiseksi, joka ei voi taata onnea ja hyvinvointia jokaiselle. Henkilö, jolle rakkauteen perustuva yhtenäisyyden tunne on toiminnan määrääjä, ei voi ikävöidä, ei surra, ei tehdä itsemurhaa, sillä hän näkee jokaisen onnettomuuden takana jonkun epäkohdan, jonka poistettua ei ole onnettomuuttakaan.

Älkäämme unohtako, että emme ole täyttäneet velvollisuuksiämme yhteiskuntaa kohtaan kärsimällä sitä mitä se on lyönyt laimin meitä kohtaan. Nälkäkuoleman, häväistyksen partaalla meillä ei ole oikeutta antautua omien surujemme valtaan, ei lopeteta päiviämme, sillä meitä tarvitaan kurjimmassakin tilassa ollessamme repimään alas se sortovalta, se nurinkurinen järjestelmä, joka on syyntä kaikenlaisen onnettomuuteen.

Yksi nälänsyömä voimaton, mutta vapauden puolesta taisteleva olento on ihmiskunnalle kalliimpi kuin tuhannet haudassa olevat itensä sulkeutuneet marttyyrit.

Meidän ei tarvitse olla raakalaisen tunteettomia, vaikka kiellämmekin yksityisen surun merkityksen. Päinvaastoin, yhtenäisyyttämme velvoittaa meitä aina jokaista kohtaan käyttäytymään niin, ettemme tuota kenellekään kärsimystä. Käsittelemme koko ihmiskunta yhtenä, ainoana veljeuskuntana, jonka onnellistuttamiseksi toimimme viimeiseen verensiparaan asti, silloin emme tarvitse nähdä niin paljon elämään kyllästyneitä, surujansa helliviä olentoja. Omakin elämämmme on muuttuva nautinnoksi, sillä "taistelu koko ihmiskunnan onnen saavuttamiseksi on nautinto jokaiselle, jolla sydän sykkii."

DELMA, ORE.

No niin... Juhlat ovat olleet ja menneet. Olihan se taas vaihtelua yksitoikkoiselle maataiselämälle. Vaikka kaikin puolin ei havaintoni ja kuulemani ollutkaan toivomuksieni kanssa sopuisuudessa. Kuulin, näin ja itse käsin koitin sellaista, jota en olisi osannut ajatellakaan juhliin mennessäni. — — — Se kirottu alkoholi vielä on tuhat kertaa voimakkaampi riskimpäkin miestä. Siltä se ainakin näytti täydessä sananmerkityksessä. Kuulimme juuri juhlapuheessa kuinka sosialistinen kehitystyö on tehnyt hyvää opetusta kansalaisissamme, kuinka se on karsinut meistä pois raakaa sivistymättömyyttä ja myönnän, että se on paikallaan.

Vain tämä on minulla monta kertaa aivan selviämätön kysymys, miksi ei sosialistinen sivistys ole näiden raukkojen häpeämättömiä alkohoolihimoja pystynyt poistamaan. Siksi, että suoraan sanoen ei tällaiset henkilöt ole muuta kuin pilakuvia sosialistipuolueessa, eikä heillä ole sosialistisen kehitystyön eteen päin vieminen sydämen asiaa, eikä todellista, vaan ovat nuodonvuoksi, eivätkä raukat ymmärrä, että ovat tahrapilkkuja puolueessamme. Saa syyttömätkin kärsiä heidän tyhmyytensä takia. Sillä sellainen henkilö, joka on jo niin pitkälti sosialismista tietoinen, että on puolueen jäsen ja sen toimiva henkilö, ei missään tapauksessa sovi olla ystävä alkohoolin kanssa. Hänen täytyy näyttää vielä puolueesta ulkona oleville hyvää esimerkkiä sanoillaan sekä toillaan.

Ikävän vaikutuksen myöskin teki minuun se, kuin kaupassani siellä puoluelehtiä sain monelta tylyn ja hyvin tyhmän vastauksen, etenkin naisilta, joille kaupassin Toveritarta. Syytä oli vaikka minkälaisia, miltä puuttui aikaa lukemiseen, miltä rahaa ja mikä ei tykännyt sellaista lehteä lukea. Mutta kumma, että oli aikaa tulla juhliimme. Ja ihme, että viitsit tulla oman luokkasi juhliin, vaikka olitkin niin tietämätön, että luulit pilan vuoksi tulevasi sinne. Muista, että osa siinä joukossa oli juuri sosialistisen kehitystyön eteenpäin viejiä, jotka väsymättömästi tekevät hyödyllistä työtä sinun ja meidän kaikkien eteen. Vain niin kauan, kuin kierrat sosialistista kirjain ja sanomalehtien seuraamista, olet tietämätön elämän todellisuudesta. Sillä lailla taistelet omaa itseäsi ja koko työväenluokan tärkeitä pyrkimyksiä vastaan. Olkoon meillä tunnussana: Toveritar joka ainoan työläisnaisen kotiin! Nyt sitäpaitsi saa lehden mukana Helmi Mattson'in kirjoittaman arvokkaan kirjan "Erämaassa ja Maailmalla", joka jo yksistään on sen puolentoista taalan arvoinen. Minä kun sain sen kirjan käsiini, en ennen heittänyt pois ennenkuin olin luekannut. Enkä usko, että kukaan muukaan malttaa pitkittää sen lukemista. Ikävä vain kuin se ei ole sen pitempi. Vain toivon, että Helmi yhä kirjoittelee meidän luettavaksi toisiakin yhtä arvokkaita teoksia.

Jaahah — Muuten juhlamme olivat muutamia seikkoja luokunottamatta jokseenkin tyydyttävät. Ohjelmakin oli arvokasta, ravintola oli hyvä. Kiitos nulle naisille, jotka koko päivän joutuivat olemaan ravintolassa täydessä toimessa! He eivät edes juhlista voineet nauttia, sillä heillä näytti olevan aina kiire. Ehkä lopetan nyt. Saispa nähdä millä lailla miehemme suhtautuvat arvostelemaan näitten juhlien varjopuolia, vai vetävätkö vain nollan tilalle. Jään jännityksessä vartomaan mitä kuuluu.

Toverillisesti, Anna Toivonen.

Toverittaren tilaajamäärä kymmeneen tuhanteen!

Praag. — Tshikko-Slovakian parlamentin viisitoista sosialidemokratista jäsentä on allekirjottanut julistuksen, jossa selitetään heidän hyväksyvän kommunistisen ohjelman. Julistuksen on allekirjottanut myös seitsemän senaatin jäsentä.

Presidentti Masaryk on vapauttanut tshekkisten kommunistien johtajan Munan ja hänen toverinsa 11 kuukauden vankeuden perästä. Muna on lähtenyt Kladnon kaivosalueelle.

SISÄLLISSOTA RAIVOAA HUNANIN MAAKUNNASSA KIINASSA

LONTOO, helinä. 2 p. — Shanghai Central Newsille eilen tulleet tiedot kertovat sisällissodan puhjennut Hu-Nanin maakunnassa, etelä-Kiinassa. Etelä-Kiinan tasavaltalaiset ovat vallanneet Jo-Chowin, ajaen sieltä sotilashallituksen pakosalle.

Nimileimasimia kumista tehdään Toverissa; tilatkaa sellainen heti!